

Illustration: SEMRÉN & MÅNSSON ARKITEKTKONTOR AB

FASAD MOT ODINGSGATAN. Centralposthuset döljs helt bakom de två nya höghusen. Planerna bryter mot lagen, skriver Torbjörn Lindstedt.

Höghusen vid Centralposthuset förstör kulturella värden

Ombyggnadsplanerna för Centralposthuset i Göteborg är i strid mot gällande lagstiftning. Det är främst byggnaderna på gården, tolv respektive fjorton våningar höga, som kommer att förstöra karaktären i området, skriver **Torbjörn Lindstedt**.

Att Centralposthuset får en ny framtida funktion som hotell, med publika delar avsedda för konferens, spa och butiker, verkar både lockande och intressant för såväl huset som för Göteborg som helhet. Men Centralposthuset är ett byggnadsminne och det ställer krav på hur utvecklingen av fastigheten sker.

Samtidigt har huset redan i dag en mycket stark identitet och väldigt bra läge i Göteborg – ett utgångsläge som är få fastigheter förunnat.

I dag strävar vi efter att bevara hela miljööer/stadsdelar och alltså inte enbart enskilda hus i stadsrummet. I Sverige finns skydd för kulturhistoriska miljöer genom bland annat miljöbalken, som tar upp områden som är av riksintresse. Enstaka fastigheter kan byggnadsminnesförklaras genom kulturmin-

neslagen. Centralposthuset i Göteborg är ett helt unikt byggnadskomplex som måste hanteras med varsam hand och respekt för dess kulturhistoriska värden. Centralposthuset är skyddat enligt kulturminneslagens starkaste skydd som byggnadsminne. Dessutom ligger det i anslutning till byggnadsminnet Trädgårdsföreningen och i ett riksintresse för kulturmiljövärden som omfattas av naturresurslagen. Centralposthuset ingår även i Göteborgs bevarandeprogram.

Det är märkligt, att det nuvarande förslaget med två stycken tillbyggnader på gården, 12 respektive 14 våningar, har kunnat arbetas fram som ett seriöst förslag, eftersom det mycket tydligt strider mot byggnadsminnets skyddsföreskrifter och innebär att riksintresset kan skadas. Förslaget strider även mot varsamhetskraven i plan- och bygglagen.

Förutom att den palatsliknande gården kommer att förstöras innebär tillbyggnadernas höjdskala och volym att huvudbyggnadens karaktär kommer att förändras väsentligt.

Fasaden bryts sönder

Sett från Odingsgatan kommer den vackra gården med dess väl komponerade flyglar att försvinna. Tillbyggnaderna kommer alltså att i väsentlig grad påverka upplevelsen av husets arkitektoniska komposition och exteriör.

Den monumentala huvudfasaden bryts sönder med nya öppningar för entréparti genom att terrassen mot Drottningtorget öpp-

nas upp. Dessutom kommer huvudfasadens arkitektoniska karaktär och uppbyggnad att förstöras genom de nya byggnadskropparnas höjdskala och volym.

Negativ påverkan

De tänkta tillbyggnaderna är så pass omfattande i volym och höjdskala, att de kommer att påverka hela stadsmiljön kring byggnadsminnet, alltså inte bara Centralposthuset, utan också byggnadsminnet Trädgårdsföreningen och riksintresset som helhet.

Det framgår klart av planförslaget och konsekvensbeskrivningen att den fysiska stadsmiljön som utgör en viktig del, för att inte säga omistlig del, av riksintresset kommer att påverkas mycket negativt.

Min bedömning är att förslaget strider mot:

- Kulturminneslagen – byggnadsminnets skydds-föreskrifter
- Naturresurslagen – tillbyggnaden kan vålla skada på riksintresset
- Plan- och bygglagen – PBL 3:10 och PBL 3:12.

Kan bli prejudicerande

Antas förslaget kommer det att innebära, att Sveriges redan svaga kulturminneslagstiftning kommer att få än mindre betydelse i framtiden för skyddet av vårt byggda kulturarv.

Fallet kan mycket väl komma att bli prejudicerande för byggnadsnämndspolitiker i den meningen att man kan förvänta sig ett liknande förhållningssätt i framtiden.

Därmed urvattnas den svenska kulturminneslagstiftningen kring byggnadsminnen i dess framtida tillämpning.

Enligt min uppfattning är därför detta projekt av stor vikt för landet som helhet och inte enbart en lokal angelägenhet för Göteborg och Västra Götaland.

Göteborgs stad och länsstyrelsen i Västra Götaland borde ta sitt ansvar för Göteborgs kulturarv och ta upp nya förhandlingar med fastighetsägaren och arkitektkontoret för att förändra det nuvarande förslaget till ett förslag som tar hänsyn till de kulturhistoriska värdena hos Centralposthuset och den omgivande miljön.

KOMMENTERA!
på www.gp.se/debatt

Detaljplan för Centralposthuset

- Stadsbyggnadskontoret har upprättat samrådshandlingar för en detaljplan.
- Förslaget innebär att ett hotell byggs i före detta Centralposthuset.
- Ytorna ökas med en tillbyggnad på posthusets gård.
- Förslaget påverkar även Åkareplatsen.
- Har varit på samråd fram till 28/8 2007.
- Länsstyrelsen kommer med ett yttrande tidigast om fyra veckor.
- Förslaget ställs ut 4:e kvartalet 2007.
- Efter utställningen fattas beslut om planen 1:a kvartalet 2008.

Torbjörn Lindstedt

- Bebyggelseantikvarie. Vidareutbildning inom restaureringskonst med inriktning på affärs- och kontorshus.
- Född 1972.
- Bor i Göteborg.
- Familj: Sambo, två barn.
- Tidigare yrkeserfarenheter: Industrihistorisk utställning i Västerås, utveckling av stadskärnan i Sundsvalls stenstad, arbete med världsarvet Örlogsstaden Karlskrona och arbete som informatör vid Byggnadsnämnden i Göteborg.

